

॥ अथ एणविंशोऽध्यायः ॥ chapter-26

वसिष्ठ उवाच :-

ततो गच्छे^१न्महाराज भूर्भुवस्वेति विश्रुतम् ॥
कलिकालमयाधत्र निवसन्त्यखिलाः सुराः ॥ १

पुरालोकास्त्रयो राजन् मूर्तिमन्तः पितामह^२ ॥
उपासितुं तास्तत्र निर्ण^३दुर्बलसंसदि ॥ २

भूर्लोक^४ोऽथ भुवर्लोकः स्वर्लोकश्च विशांपते ॥ ३

मुनीना^५मुपरोधेन पृष्टः प्रोवाच पद्म^६भूः ॥
कलेर्युगस्य माहात्म्यं रौद्रं मुनिमयावह^७ ॥ ४

ब्रह्मोवाच :-

द्वापरान्ते कलिधोरो मविष्यति युगाधमः ॥
तस्मिन् देवानुपासन्ते न मनुष्याः कथंचन ॥ ५

न वर्णान् ब्राह्मणश्रेष्ठान् नान्यो धर्मतः पतीन् ॥
न पुत्रः पितरं नैव भ्रातरं मातरं तथा ॥ ६

१ बी ई भूर्भुवः स्कृतिश्रुतम्- च्छतेव साधु स्यात्

४ पौराणिक एण प्रयोगो न्यथा उपासते

२ ए- स्वर्लोक ३ ए - मूनीनां

(२३८)

श्वश्रूश्वशुलाकथेन त्यज्यन्ति पितरौ नराः ॥
अग्निहोत्राणि सीदन्ति प्राप्तै तस्मिन् कलौ युगैः ॥ ७

अर्थलोभेन भर्तारं घातयन्ति च योषितः ॥
स्वामिर्मरिज्यलोभेन मृत्यामात्यादयस्तथा ॥ ८

यो यो मनोगतः स्त्रीणां युवा भवति क्लृप्तवान् ॥
ते तं संगत्य रहसि सेविष्यन्ते मुदान्विताः ॥ ९
मूमिरल्पफला^२ नित्यं दुग्धहीनाश्च धैरवः ॥
भविष्यन्ति कलौ प्राप्ते वेदविभ्रयिणो नराः ॥ १०

कुमारत्वेऽपि नारीणां रजोदर्शनमेष्यति ॥
सप्तमे वाष्टमे वषे गर्भः स्त्रीषु भविष्यति ॥ ११

अनुरागं करिष्यन्ति पिशुनेषु महीभुजः ॥
साधूनर्थस्य लोभेन दंडयिष्यन्ति चोद्यताः ॥ १२

बी १ मूमिरल्पफला नूनं दुग्धहीनाश्च (ए १) न्ति
२ ई सी बी क - चोद्यता

(२३६)

बलिभिर्दुर्बलागाढं बाध्यन्ते दारुणे कलौ ॥
पादमेकं हि धर्मस्य सत्यं यास्यति संसार्य ॥ १३

अग्निष्टोमादिकाः सर्वाः दार्ययास्यन्ति सत्तमाः ॥
एतद्वः कथितं सर्वं माहात्म्यं दारुणं कलेः ॥ १४

कुरुक्षेत्रे प्रभासे च श्रीमाले श्रीस्त्रैले^१ बुदे ॥
वाराणस्यां गयायां च द्वास्त्रिकायां च पुष्करे ॥ १५

गंगायामुनयोर्मध्ये श्रीशैले च हिमाच्छले ॥
तटे रेवासरस्वत्योगोदाबयश्चिमे^२ द्विजाः ॥ १६

एषु षोडशतीर्थेषु प्रवेशो न कलेः क्वचित् ॥
तत्र तत्र च गन्तव्यं तस्मात्तीर्थं तथा सुरैः ॥ १७

वसिष्ठ उवाच:- हत्याकर्ण्य मुनिश्रेष्ठा ब्रह्मणो वाक्यमुत्तमम् ॥
स्वं स्वं स्थानं ययुः सर्वे कलिर्शकितचेत्तसः ॥ १८

१- सक्रिया हत्येन साधुस्यात् ।

२-बीई श्रीमाले

३-बी ई- न द्विजाः

(२४०)

अथ लोकास्त्रयीं राजन् श्रीमालं क्षत्रमाययुः ॥
वृद्ध-ब्राह्मणरूपेण देवदेवमर्तोऽणयन् ॥ १९

तेषां तपोभिरत्युग्रैः स्नानदानैश्च पुष्कलैः ॥
जयहोमैश्च नैवेदैः प्रत्यक्षाऽऽधून्महेश्वर ॥ २०

उदतिष्ठन्महालिङ्गं तेषामग्रे तपस्यतारु ॥
अथ तान् प्रणतान् देवा मधुरादारमब्रवीत् ॥ २१

देवदेव उवाच :- वरं वृणुत ह्यलोका यदर्थं तप्यते तपेः ॥
दास्यामि नात्र सन्देहो यद्यपि स्यात्सुदुर्लभम् ॥ २२

लोकार्जुन :- अत्र त्वया निवस्तव्यं लिङ्गं शंकर सर्वदा ॥
अस्माकं प्रीतिर्यै देव भक्तानामभयाय च ॥ २३

कलिकाले निवत्स्यन्ति ये नरास्तव सन्निधौ ॥
अस्पृश्याः कलिकालेन सन्तु ते त्वदनुग्रहात् ॥ २४

१ बी ई मतूतुणन् ।

- दैवदेव उवाच :- सदाहमत्र वत्स्यामि युष्माकं प्रीतये^१ खलु ॥
 अभयं च प्रदास्यामि कलिकालाद्रुपेयुणां ॥ २५
- त्रिभिराराधितं लोकैर्लिङ्गमेतदमूढं मृचि ॥
 तेन वै भूर्भुवः स्वैति नाम्ना ख्यातं मदिष्यति ॥ २६
- वसिष्ठ उवाच :- इत्युक्त्वा क्वचनं राजन् विष्टपानां त्रिलोचनः ॥
 बभूवादर्शनं दैवः स समीपात्प्रदीपवत् ॥ २७
- ततः प्रभूतिं ताल्लिङ्गं भूर्भुवः स्वैति विदुतः ॥
 कृतिनां ये नमस्यन्ति न तैसां नरकाद्भयं ॥ २८
- शुक्लमार्गचतुर्दश्यां भक्त्या बित्त्वदत्तैरपि ॥
 भूर्भुवः स्वार्चनं कुर्वन्नरा गर्भे न जायते ॥ २९
- तत्र राहितका वृषा दृश्यन्तेऽद्यापि सर्वतः ॥
 फलेरास्वादितै र्येषां चायो नश्यति तत्कालात् ॥ ३०

(२४३)

माहात्म्यं भूर्भुवःस्वस्य य इदं शृणुयात्तरः ॥

मासमैकं कलिस्तस्य न पार्श्वमुपसर्पति ॥

३१

इति श्री स्कंदपुराणे एकाशीति साहस्र्यां संहितायां ब्राह्म्य -
विभागे तृतीय परिच्छेदे श्रीमालमाहात्म्ये भूर्भुवःस्वैश्वर -
माहात्म्यं नाम षड्विंशोऽध्यायः २६ ॥